

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о измени Закона о просветној инспекцији (у даљем тексту: Нацрт закона) садржан је у члану 97. тачка 10. Устава Републике Србије, према коме Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, систем у области образовања.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Нацртом Закона о измени Закона о просветној инспекцији врши се усаглашавање са Законом о изменама и допунама Закона о министарствима („Службени гласник РС“, број 116/2022) који је објављен и ступио је на снагу 22. октобра 2022. године.

Одредбама Закона о изменама и допунама Закона о министарствима прописано је да даном ступања на снагу овог закона Министарство просвете, науке и технолошког развоја наставља рад, у складу са делокругом утврђеним овим законом, као Министарство просвете, као и да даном ступања на снагу овог закона Министарство науке, технолошког развоја и иновација преузима од Министарства просвете, науке и технолошког развоја запослене, као и права, обавезе, предмете, опрему, средства за рад и архиву за вршење својих надлежности у области науке, технолошког развоја и иновација, утврђених овим законом.

Истим законом прописано је да Министарство науке, технолошког развоја и иновација, поред осталог, обавља послове државне управе који се односе на систем, развој и унапређење научноистраживачке делатности у функцији научног, технолошког и привредног развоја.

У члану 126. Закона о науци и истраживањима („Службени гласник РС“, број 49/19), који уређује надзор, прописано је да надзор над спровођењем одредаба овог закона врши Министарство, а да надзор над радом института из области одбране и остваривањем истраживања од значаја за одбрану врши министарство надлежно за послове одбране у сарадњи са Министарством.

На основу одредаба наведеног закона Министарство просвете, науке и технолошког развоја је у последњем кварталу 2021. године иницирало доношење Закона о изменама и допунама Закона о просветној инспекцији („Службени гласник РС“, бр. 27/18 и 129/21), који је ступио на снагу 5. јануара 2022. године, којим је, поред осталог, прописана надлежност просветне инспекције у вршењу надзора над применом Закона о науци и истраживањима и других прописа који регулишу област науке и истраживања, као и над научноистраживачким организацијама.

Имајући у виду да Закон о изменама и допунама Закона о министарствима из октобра 2022. године прописује да послове државне управе који се односе на научноистраживачку делатност и технолошки развој обавља Министарство за науку, технолошки развој и иновације, односно исти послови нису више у надлежности Министарства просвете, ово Министарство иницира измену важећег Закона о просветној инспекцији.

Усаглашавање са одредбама новодонетог Закона о изменама и допунама Закона о министарствима извршиће се тако што ће се речи „науке и истраживања“, из члана 2. став 1. Закона о просветној инспекцији брисати, тако да ће наведени став гласити: „просветна инспекција у вршењу инспекцијског надзора испитује примену закона и других прописа у области предшколског, основног и средњег образовања и

васпитања, образовања одраслих, дуалног образовања, високог образовања, уџбеника, ученичког и студентског стандарда и Националног оквира квалификација“.

III ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Нацрта закона којим се мења члан 2. Закона прописује се да просветна инспекција у вршењу инспекцијског надзора испитује примену закона и других прописа у области предшколског, основног и средњег образовања и васпитања, образовања одраслих, дуалног образовања, високог образовања, уџбеника, ученичког и студентског стандарда и Националног оквира квалификација.

У односу на важећи текст, став 1. члана 2. Закона о просветној инспекцији, брисана је запета и рачи „науке и истраживања“.

На овај начин извршено је усаглашавање са одредбама Закона о изменама и допунама Закона о министарствима који прописује надлежност Министарства за науку, технолошки развој и иновације у обављању послова који се односе на научноистраживачку делатност па су и контрола примене прописа из области науке и истраживања у надлежности тог Министарства, односно ови послови нису више у надлежности Министарства просвете.

У члану 126. Закона о науци и истраживањима („Службени гласник РС“, број 49/19), који уређује надзор, прописано је да надзор над спровођењем одредаба овог закона врши Министарство, а да надзор над радом института из области одбране и остваривањем истраживања од значаја за одбрану врши министарство надлежно за послове одбране у сарадњи са Министарством.

Члан 2. Нацрта закона садржи одредбе о ступању на снагу прописа.

IV ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За реализацију одредаба Нацрта закона о измени Закона о просветној инспекцији нису потребна средства, односно реализација овог Нацрта не производи финансијски ефекат што се потврђује изјавом у оквиру Обрасца стандардне методологије за процену финансијских ефеката акта (ПФЕ Обрасца).

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ПРОСВЕТНОЈ ИНСПЕКЦИЈИ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ

Предмет инспекцијског надзора

Члан 2.

Просветна инспекција у вршењу инспекцијског надзора испитује примену закона и других прописа у области предшколског, основног и средњег образовања и васпитања, образовања одраслих, дуалног образовања, високог образовања, уџбеника, ученичког и студентског стандарда, ~~науке и истраживања~~ и Националног оквира квалификација.

Просветна инспекција обавља инспекцијски надзор и у другим областима у којима је посебним законом утврђена њена надлежност.